

Obsah

Úvod 11

1—FILOZOFIE A VĚDY O ČLOVĚKU 17

Současné vědecké poznatky o vnímání: voda na mlýn pragmatismu 19

Věda a filozofie 19

Konání je také vnímání 21

Vnímání je také konání 22

Vnímání i konání jako dva aspekty téhož procesu 25

Teorie je také praxe 27

Závěr 28

Interpretace z pohledu filozofa: co to hledáme, když hledáme smysl 29

Hledání smyslu 29

Radikální překlad 30

Radikální interpretace 34

Normativita 36

Smysl jako role v projektu 38

Závěr 39

Co dělá člověka člověkem? „Povaha“ versus „potrava“ 40

Člověk a příroda 40

Člověk a svoboda 42

Člověk a společnost 44

Lidské jazyky 46

Co a na co je jazyk 47

„Kulturní dědění“ 48

Jak si předáváme kulturu 50

Pravidla jako společný jmenovatel 51

Závěr 54

Pravidla jako hybatel kulturní evoluce	55
Kulturní evoluce?	55
Zrod pravidel	57
Sellarsovo „chování řízené vzorcem“	61
Pravidla a spolupráce	65
Pravidla, jazyk a komunikace	68
Kultura a její šíření	73
Soustavy pravidel	76
Závěr	80

2—ČLOVĚK A NORMATIVITA 83

Člověk jako normativní tvor	85
Rozum, jazyk a pravidla (nebo pravidla, jazyk a rozum?)	85
Normativní rozměr společnosti	89
Prostory tvořené pravidly	91
Normativita a společenské vědy	92
Pravidla a rovnovážné stavy společenských praktik	95
Pravidla her vs. pravidla jako výsledky her	97
Schopnost normativity a společenské emoce	100
Závěr	102

Pravidly řízené praktiky	104
Pravidla a správnost	104
Odkud se berou základní pravidla?	106
Instrumentální pravidla a imperativ racionality	107
Soustavy pravidel a jimi konstituované praktiky	110
Udávání a požadování důvodů	111
Pravidla a empirický svět	113
Povaha lidského světa	115
Závěr	116

Společenský normativismus	117
Normy potřebujeme, abychom vyložili lidskou společnost	117
Dekonstrukce normativismu?	118
Druhy normativismu	122
Slabý společenský normativismus	124
Silný společenský normativismus	126
Normativní výrazivo	128
Rekonstrukce normativismu	131
Závěr	134

Inferencialismus 139

Význam 139

Teorie významu jako užití 140

Pravidla 141

Odkud se berou pravidla? 143

Inferenční pravidla 144

Význam jako inferenční role 146

Závěr 149

Inferencialismus a normativita 151

Inferencialismus vs. reprezentacionalismus 151

Inferencialistické trendy v klasické analytické filozofii 152

Teorie důkazů a logický inferencialismus 156

Inferencialismus jako filozofický projekt: Sellars a Brandom 159

Význam a normativita 162

Normativní lešení lidského světa 165

Je inferencialismus v kruhu? 167

Inferencialismus: kam se vydat odsud 172

Kam se odsud můžeme vydat a kam chci jít já 172

Filozofie a věda 173

Normativita a naturalismus 174

Ontogeneze pravidel 175

Jazyk a pravidla 178

Fylogeneze pravidel 179

Závěr 182

Literatura 183

Jmenný rejstřík 193

Věcný rejstřík 196